

Eesti Loodus- ja Loomateraapiakeskus

Estonian Nature and Animal Assisted Therapy Center

Kristi Raava – ema, psühholoog, koolitaja, ärataja

ERR

Eesti Loodus- ja
Loomateraapiakeskus

MAAILMA KÕIGE TERVEM RAHVAS

ERR

Looduse ja inimese suhe

1800 elas linnades 3% maailma elanikest

- 1900 oli see arv 14%
- 2016 oli see arv 54%
- 2050 prognoos 66%

- *Loodusest kaugenedes kaotab inimene aina rohkem sidet iseendaga.*
- Ameerika kliiniline psühholoog Craig Brod „**Tehnostress**“ – pidev stimulatsioon ja järjest vähem füsioloogilist lõdvestumist.

Miks? Miks? Miks?

- *Vangid – lapsed*
- *10 minutit õues*
- *75 % ületarbivad*
- *95 % sisekeskkonnas*

Looduse ja liikumise defitsiit!!!

A young child is lying on their back on a thick, mossy tree branch. The child is wearing a bright yellow hooded rain jacket and dark blue rain pants. They are looking towards the camera with a slight smile. The background is a blurred natural setting with bare tree branches and a body of water under a bright sky. The text is overlaid on the lower part of the image.

***Kaotad kontakti loodusega kaotad kontakti
iseendaga!***

„Loodus ise on parim arst“ Hippocrates

Green Care

Nature connectiveness

Outdoor healthcare

Adventure therapy

Wilderness therapy

Outdoor therapy

Ecotherapy

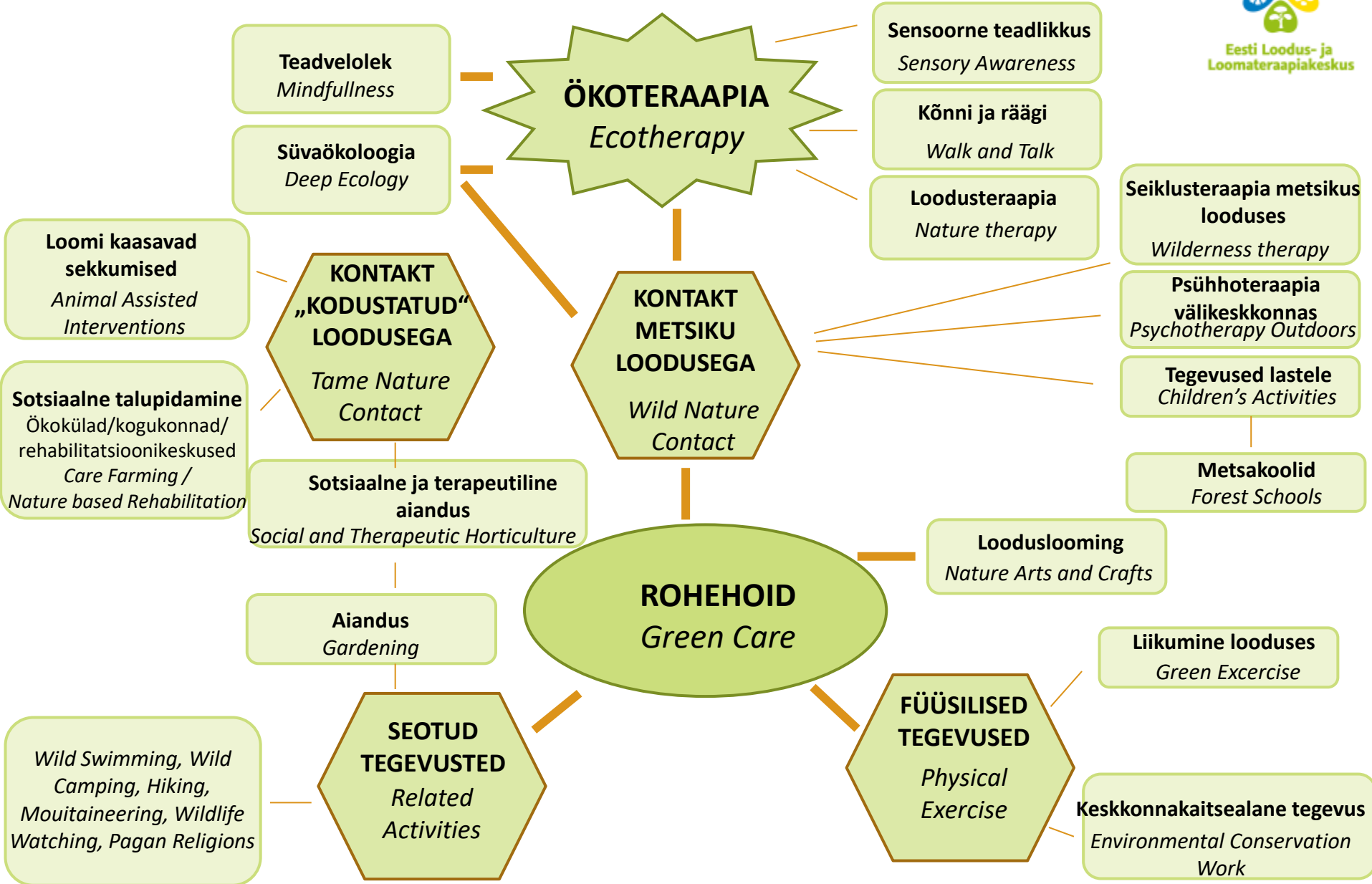
Nature based (psycho)therapy

Forest therapy (2003)

Shinrin – yoku (1982)

Teadliku ökoterapia valdkond ja tegevused

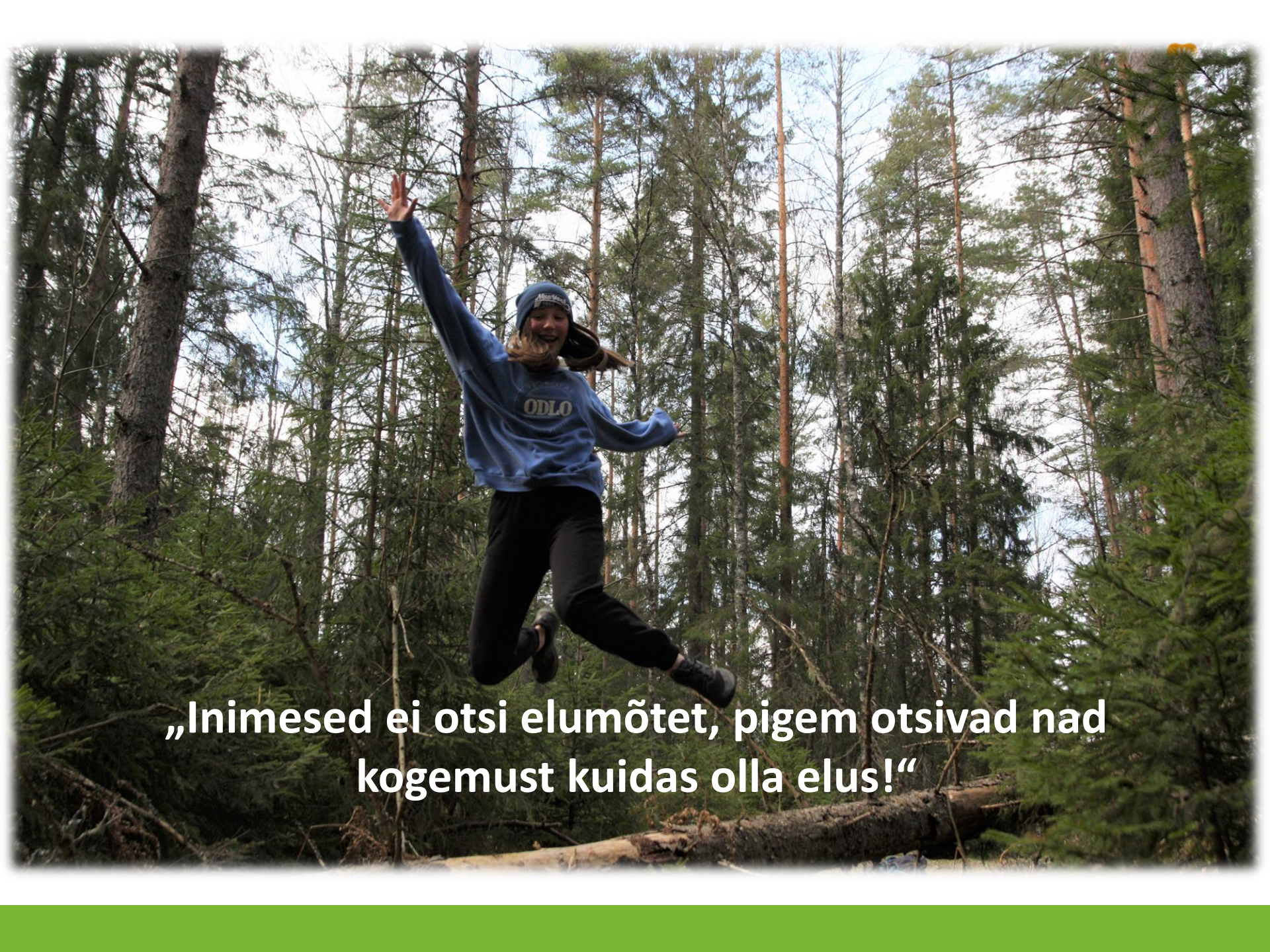

Ühisosa

- *Keha*
- *Loodus*
- *Liikumine*
- *Meeled*
- *Aktiivne elustiil*

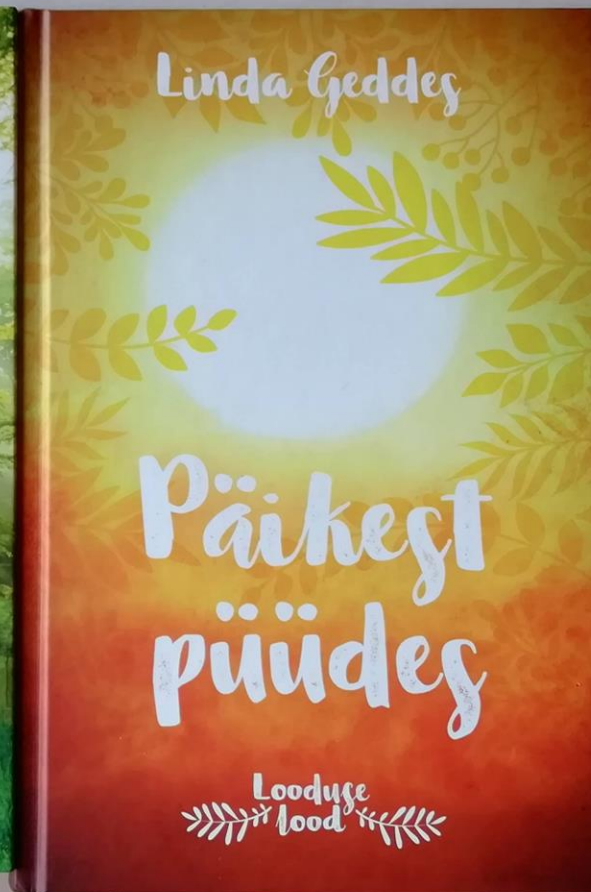
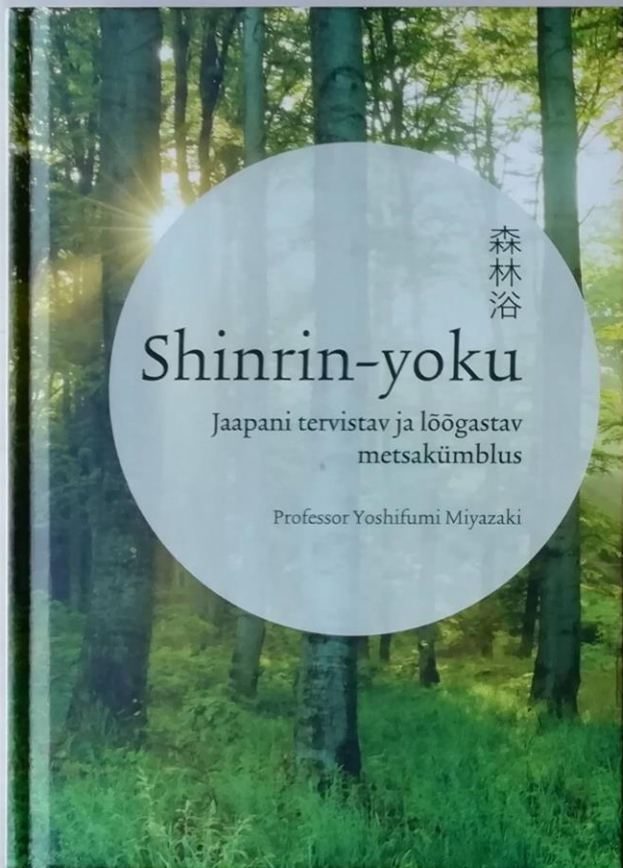

„Inimesed ei otsi elumõtet, pigem otsivad nad kogemust kuidas olla elus!“

Mis toimub maailmas?

JAAPAN

- 1990 esimesed eksperimendid. Metsade füsioloogilise ja psühholoogilise mõju uuring inimese tervisele ja heaolule.
- 2004 eraldas Jaapani valitsus suure uurimiseelarve metsateraapia uuringutele
- Tänapäeval üle 60 ametliku metsateraapia raja
- Loodusel on oma koht tervishoiusüsteemis

Metsateraapia ja Shinrin-yoku

Looduse mõju inimesele (Jaapan)

- Vererõhk
  - Kortisooli tase
  - Südamelöögi sagedus
  - Immuunsus paraneb
  - Parasümpaatiline n. aktiveerub (keha lõdvestub)
  - Sümpaatilise n.aktiivsus väheneb (stress väheneb)
-

Mis toimub maailmas?

- **LÕUNA-KOREA** – uuringud, riiklik metsateraapiakeskus 142 ha
- **AUSTRALIA** - 1997 esimene maailma seiklusteraapia konverent, „*outdoor healthcare*“
- **TAANI** -loodust kaasav tervise edendus. Ülikooli uuringud 12 aastat (loodusest distantseerumine), 8 aastat loodust kaasavad teraapiad. Õueteraapia ühing
- **NORRA** – Üheksas maailma seiklusteraapia konverents 2022
Universitete i Agder, Kristiansand. Õueteraapia ühing. *Friluftsliv*
maailmavaade
- **USA, INGLISMAA jne.**

Inimese ja looduse kontakti uurimine

- Algas 1984, viimased 5 aastat aina kasvanud

Eesmärk: Hoida inimese ja keskkonna tervist/ heaolu

- Genetic connection between human and nature (Wilson, 1984; Beery, 2020)
- Nature is calling the intrinsic human curiosity and interest (Tordsson, 2006; Ham, 2010)
- Nature opens our sensory system (Levine, 2017)
- Nature strengthens our nervous system and releases "feel good", "feel calm" and "feel excited" hormones (Lipton, 2009)

Connected

Humans breathe in
what trees
breathe out

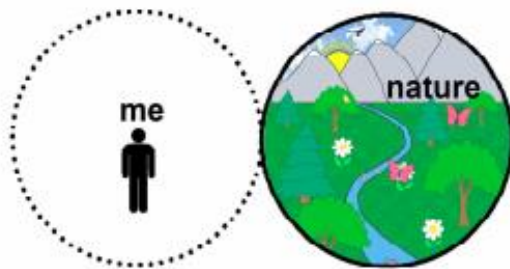

Human fingerprints have
the patterns of tree stumps

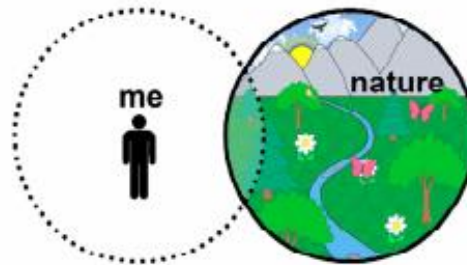

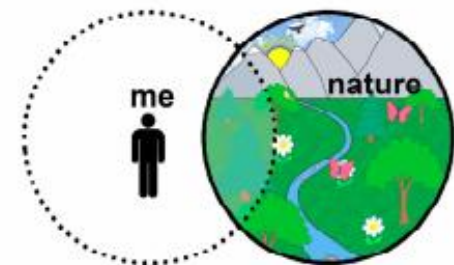
Nature Connectedness perception

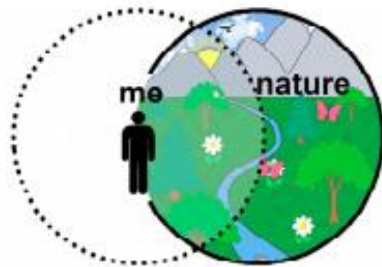
(A)

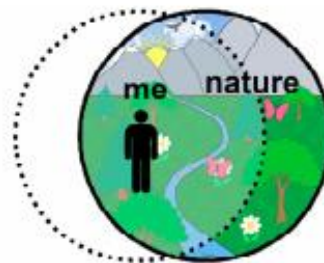
(B)

(C)

(D)

(E)

(F)

(G)

Inclusion of Nature in Self Scale (IINS) (Kleespies et al. 2021)

Kontakti loomine loodusega – 5 viisi

Meeled

Looduse avastamine ja kogemine läbi kõigi oma meelte

Ilu

Looduse ilu otsimine ja austamine

Emotsioon

Loodusest inspireeritud tunnete märkamine ja tervitamine

Tähendus

Loodusest inspireeritud sündmuste ja lugude jagamine ja tähistamine

Osavõtlikkus

Loodusest hoolimine ja looduse aitamine

Kust tuleb õueteraapia mõju?

Mis meile mõjub?

PUUDEST ERALDUV HAPNIK

LOODUSLIKUD ÜHENDID

KAUNID VAATED

HELID (LINNULAUL, PUUDEKOHIN, VEEVULIN)

Taastuvad meie närvisüsteemi algseadmed

(kiirelt/ tõhusalt)

Mida pakub depressiivsele loodus?

Mida pakub ärevale?

Õueteraapia Eestis

- *2019 International Forest Therapy Days in Finland*
- *2022 Maailma seiklusteraapia konverents Norras*
- *5 aastat teraapia seansse looduses aastaringset (rehabilitatsiooni teenus, KOV –ile teenus)*
- *4 aastat praktiku arenguprogrammi „Loodus õppe – ja teraapiaprotsessis“*
- *60 spetsialisti koolitatud looduses töötama*
- *Regulaarsed spetsialistide kogemus kohtumised*
- *Haridusasutustel huvi koolituste vastu „Loodus ja vaimne tervis“*
- *Looduse ja stressikatse ETV saates „Maailma kõige tervem rahvas“*

Õueteraapia Eestis

- 2023 sept. Rahvusvaheline koolitus Taani-Norra- Eesti Kõrvemaal.

„Nordic and Baltic cooperation on improving mental health through the introduction of outdoor therapy“

Oma mentor Taanist –Tanya Uhnger Wünsche(doktoritöö, Taani õueteraapia ühing)

- 2023 okt – Eesti esimene vaimse tervise festival kus toimusid loodust ja loomi kaasavad vaimse tervise töötoad

Eesti Loodus – ja Loomateraapiakeskus koondab, koolitab, nõustab, arendab

Teraapiakeskust tutvustav video:
<https://youtu.be/V7SaaMXn0Ww>

Unistus – loodus leiaks Eestis oma koha terviseedenduses

Täna kuulamast!

Rohkem saad uudistada
kodulehelt

www.loomateraapiakeskus.ee

info@loomateraapiakeskus.ee

